

CAPUT XXXIII.

De Cælo Empyreo.

IN antecedenti cap. 31. hujus libri commemoratis illis quinque Cælis præcipuis, communiter Theologi prænominati addunt, & quasi superinducunt sextum & ultimum Cælum, *Empyreum* scil. quod locum Beatorum, curiamque Angelorum & Thronum Majestatis Dei statuunt; ac maxima perfundi luce, qua de causa ob lucem ignis, quam imitari putant, non verò ob calorem, *Empyreum*, id est igneum, dicunt. Nulla autem fulgere Stellâ, neque mobile, neque quadratum, neque rotundum, non corporeum, non creatum, sed quoddam Cœleste esse, censent. Ac addit *Jacobus du Bois* Ecclesiastes Leydenfis, in suo Dial. Theolog. Astronomico pag. 39. quod *qui Cælum Empyreum negat esse supra caelos visibiles, ille nec verbis sacris credat, nec Christianismi fundamenta didicerit.*

Varia quaestiones de Cælo Empyreo.

Sed ut in aliis plerumque, ita quoque in hac re diversæ moventur quaestiones. An Cælum *Empyreum* consistet Materiâ & Forma? An corpus sit simplex, ab omni segregatum materia, idque spirituale, nec ne? An moveatur? An in hunc inferiorem mundum influat? An à flammis siderum patiat? An Deus ambitu *Empyrei* contineatur? Quo loco sit Cælum *Empyreum*? Qualem figuram habeat? Quam magnitudinem? Item quando esse cœperit? &c.

Quidam ajunt, quod creatum sit Cælum *Empyreum* eodem instante cum Terrâ & Aquis, illa enim verba Gen. 1. *In principio creavit Deus Cælum & Terram*, saltem de Cælo *Empyreo* intelligi volunt. Alii dicunt: Licet Deus potuerit eodem instante cum Terra creare Cælum *Empyreum* ex materia, imò ex simili cum terrena, nullum tamen esse fundamentum affirmationis, actu Deum ita fecisse.

An solidum sit hoc Cælum?

Quidam statuunt partem extimam *Empyrei* solidam esse, & obduci ex parte inferiori, quadam quasi cortinâ ex materia crassa & opaca, ne cernatur Lux illa & Cælum à mortalibus hic in mundo adhuc degentibus; si-

cut olim sancta sanctorum velo quodam obtegebantur apud Judæos.

De Figura *Empyrei* quoque habent difficultatem, maximè quoad partem convexam; nam quoad concavam, opinantur certò esse sphæricum, tanquam contiguum, primo (*sic dicto*) Mobili: Quoad convexam autem seu supremam partem, aliqui illud volunt esse figuræ sphæricæ, quia scilicet hæc figura est perfectissima; At cum *Empyreum* non ordinetur ad motum sed quietem, aliquibus congruentius videtur, quadratum quoad partem convexam, secundum verba Apocal. 21. *Ubi civitas dicitur in quadrato posita.*

Figura hujus Cæli.

Quidam volunt mensurare magnitudinem hujus Cæli; Longitudo illis est supra 10 000 000, Latitudo 3 600 000 milliarium.

Magnitudo Cæli, sic dicti, *Empyrei*.

Sed hæc mensuratio minime convenit proportioni immensæ Stellarum distantiae; Unde *P. Antonius Maria Schyrlæus* è Societate Jesu, in *Oculo Enoch & Eliae*, lib. 4. cap. 1. memb. 6. fol. 195. calculum instituit alium, ad (*sup. cap. 27. hujus libri*) assumptam suam Cæli Stellati distantiam: Dum porrò rationatur ex ista altitudine (omissis aquis quæ supra caelos esse censentur) ad *Empyrei* altitudinem; scilicet: Ut quadratum ex Saturni distantia constituit 1 000 000 diametrorum Solarium, nempe distantiam Fixarum; Ita quadratum ex distantia Stellarum productum 1 000 000 000 000 diametrorum Solarium facit distantiam *Empyrei*; seu in Terrestribus diametris 10 000 000 000 000 vel semidiametris 20 000 000 000 000, in milliaribus horariis verò 20 000 000 000 000 000. Cumque diameter quælibet ad suam peripheriam sit ut 7 ad 22, ergò circumferentia Cæli *Empyrei* erit milliar. talium 125 714 185 714 285 714; Unde si supponatur, Beatum indies tantum spatium in *Empyreo* emensurum esse, quantus est totius Terræ ambitus, talis Beatus non posset ambitum *Empyrei* in 10 000 000 annorum peragere.

G

Ex